

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 18 czerwca 2024 r.

DIH-3.707.51.2024.AB

DECYZJA DIH-3.77.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 poz. 572), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji nr TNP.KPC.4.2024 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 7 marca 2024 r. (nr akt: PU.8361.611.2023), na mocy której nałożono na przedsiębiorcę „Jamir” Sobieraj i Wspólnicy spółka jawna, (zwanego dalej: „stroną”, „strona postępowania”, „spółką”, „przedsiębiorcą”), karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej, tj. w stoisku firmowym:

- informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienie tej ceny) dla towarów, które mają krótki termin przydatności dla 7 rodzajów wyrobów,
- cen jednostkowych dla 2 rodzajów wyrobów w opakowaniach jednostkowych, oferowanych do sprzedaży według jednostki masy,

wbrew postanowieniom art. 4 ust.1 i ust. 4 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

W dniach 24 - 25 października 2023 r. oraz 6 listopada 2023 r. inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwany dalej: „Łódzki WIIH” lub „organ pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia PU.8361.611.2023 z 24 października 2023 r. przeprowadzili kontrolę w sklepie, należącym do ww. przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236) (zwaney dalej: „Prawo przedsiębiorców”), 10 października 2023 r. skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (PU.8360.265.2023), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) - (dalej jako „ustawa o cenach”).

Przedsiębiorca w swojej ofercie w dniu 24 października 2023 r. posiadał 7 produktów z krótkim terminem przydatności, w stosunku do których informował konsumentów o promocji. Towary w promocji oznaczone były żółtymi etykietami bezpośrednio przy produktach. Na wszystkich żółtych etykietach podano następujące informacje: „Promocja”, nazwa produktu, cena. W ofercie handlowej sklepu znajdowały się również produkty w cenach regularnych, dla których były stosowane etykiety w kolorze brązowym.

W oświadczeniu z 25 października 2023 r. przedsiębiorca oświadczył, że w ofercie sklepu znajdowały się produkty z krótkim terminem przydatności nieprzekraczającym 14 dni, wskazując na wyroby objęte obniżką cenową (promocją).

Ponadto ustalono na podstawie oświadczenia z 6 grudnia 2023 r. osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, że produkty objęte kontrolą Inspekcji Handlowej, są w stałym obrocie handlowym i nie są produktami pierwszy raz wprowadzonymi do sprzedaży.

W toku kontroli inspektorzy reprezentujący Łódzkiego WIIH stwierdzili, że przy wszystkich 7 rodzajach produktów z krótkim terminem przydatności do spożycia, nieprzekraczającym 14 dni, nie podano informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienie tej ceny), co narusza przepisy określone w art. 4 ust. 4 ustawy o cenach.

Ponadto przy dwóch wyrobach w opakowaniach jednostkowych, tj.: pierogach ze śliwką oraz pierogach z gyrosem uwidocznione były jedynie ich ceny sprzedaży, bez podania cen jednostkowych, co narusza art. 4 ust. 1 ww. ustawy.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 6 listopada 2023 r. (nr akt kontroli: PU.8361.611.2023), podpisanym bez uwag.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) - dalej jako: „Kpa”, Łódzki WIIH zawiadomieniem z 12 lutego 2024 r., poinformował przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego, w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu niewidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej:

- informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienia tej ceny) przy 7 rodzajach wyrobów;
- cen jednostkowych przy 2 rodzajach wyrobów w opakowaniach jednostkowych.

Jednocześnie poinformowano przedsiębiorcę uwzględniając art. 10 § 1 oraz art. 73 § 1 Kpa, że przysługuje mu, jako stronie postępowania, prawo do zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Ponadto Łódzki WIIH zwrócił się o przekazanie informacji na temat uzyskanych przez przedsiębiorcę korzyści majątkowych lub strat w związku z powyższym naruszeniem, wielkości obrotów i przychodu przedsiębiorcy za rok 2022 oraz sankcji nałożonych na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych.

Pismem z 23 lutego 2024 r. strona przestała informację o wielkości obrotów i przychodu za 2022 r.

7 marca 2024 r. Łódzki WIIH, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach oraz art. 104 Kpa wydał decyzję nr TNP.KPC.4.2024, na mocy której na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 i ust. 4 ustawy o cenach, polegających na niedopełnieniu obowiązku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej, tj. na stoisku firmowym:

- informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienie tej ceny) dla towarów, które mają krótki termin przydatności dla 7 rodzajów wyrobów,
- cen jednostkowych dla 2 rodzajów wyrobów w opakowaniach jednostkowych, oferowanych do sprzedaży według jednostki masy.

Decyzja została odebrana 11 marca 2024 r.

W dniu 26 marca 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Łódzkiego WIIH odwołanie od ww. decyzji (kopia odwołania przesłana e-mailem), natomiast w dniu 7 maja 2024 r. w odpowiedzi na wniosek Prezesa UOKiK z 3 oraz 18 kwietnia 2024 r., wpłynęło powyższe odwołanie właściwie podpisane - własnoręcznie przez osoby upoważnione do reprezentowania przedsiębiorcy oraz nadane w polskiej placówce pocztowej. Strona w odwołaniu przyznała, że wystosowana kara jest zasadna, jednak nigdy przedsiębiorca nie miał powodów żeby oszukiwać klienta. Strona zgodziła się, że etykiety nie odpowiadały przepisom dotyczącym ceny sprzed pierwszego zastosowania obniżki, ale nie miało to wpływu na wartość sprzedaży dla klienta, a jedynie na jego niedoinformowanie. Strona wskazała, że po kontroli natychmiast zostały podjęte działania zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi. W odwołaniu strona wniosła o zmniejszenie wielkości nałożonej kary, z uwagi na bardzo złą sytuację w branży mięsnej - przedsiębiorca nie generuje zysków. Przyczyną powyższego był, zdaniem strony, m.in. wzrost płac dla pracowników oraz konkurencja w postaci supermarketów.

Pismem z 10 maja 2024 r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w związku z odwołaniem od decyzji nr TNP.KPC.4.2024 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 7 marca 2024 r. (nr akt: PU.8361.611.2023) oraz o przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) - dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec

powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 2 w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Natomiast art. 4 ust. 4 ww. ustawy wskazuje, że w przypadku towarów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się informację o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 tej ustawy. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej w tym przypadku, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, wynosi do 20 000 zł.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji nr TNP.KPC.4.2024 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 7 marca 2024 r. (nr akt: PU.8361.611.2023), na mocy której na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 i ust. 4 ustawy o cenach, polegających na niedopełnieniu obowiązku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej, tj. w stoisku firmowym:

- informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienie tej ceny) dla towarów, które mają krótki termin przydatności dla 7 rodzajów wyrobów,
- cen jednostkowych dla 2 rodzajów wyrobów w opakowaniach jednostkowych, oferowanych do sprzedaży według jednostki masy.

W toku postępowania odwoławczego Prezes UOKiK przeprowadził dokładną analizę argumentów strony zawartych w odwołaniu w odniesieniu do ustaleń kontroli, na podstawie których organ pierwszej instancji wszczął postępowanie administracyjne, a następnie wydał decyzję. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o cenach, co spowodowało konieczność nałożenia przez Łódzkiego WIIH kary pieniężnej. Ustalenia kontroli dały podstawę do wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach.

Strona w odwołaniu również nie neguje ustaleń kontroli, wskazując, że doszło do naruszenia przepisów, jednak zostały podjęte przez stronę natychmiastowe działania i usunięte nieprawidłowości.

W tym miejscu podkreślenia wymaga fakt, że prawidłowe podawanie cen, w tym cen towarów, dla których w jakikolwiek sposób sugerowana jest obniżka ich cen, jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie towaru przez

konsumenta i umożliwia dokonania świadomego i korzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru. Przepisy dotyczące uwidaczniania cen nakładają na przedsiębiorców obowiązek informowania o cenach - a co za tym idzie również o cenach jednostkowych czy obniżkach - w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. W przedmiotowej sprawie strona, zakomunikowała obniżkę cen 7 partii produktów, które mają krótki termin przydatności, poprzez oznaczenie specjalnymi etykietami ze wskazaniem „PROMOCJA”, w związku z czym zaistniał przypadek „informowania o obniżeniu ceny towaru”. Niemniej jednak strona nie poinformowała konsumenta zgodnie z przepisami art. 4 ust.4 ww. ustawy, o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, do czego była zobligowana.

Ponadto przedsiębiorca nie uwidoczniał w dwóch przypadkach cen jednostkowych wyrobów, w związku z czym doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy o cenach.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK stan faktyczny, jak i stwierdzone naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 i ust. 4 ustawy o cenach, a co za tym idzie zasadność nałożenia kary pieniężnej, nie budzi wątpliwości organu drugiej instancji.

Organ drugiej instancji przeanalizował kryteria wymiaru kary wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach przez przedsiębiorcę oraz uzyskane przez niego korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkość jego obrotów i przychodu, a także sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 345, str. 1, ze zm.).

Oceniając stopień naruszenia obowiązków, Prezes UOKiK podobnie jak Łódzki WIIH uznał, że przedsiębiorca nie uwidaczniając w miejscu sprzedaży informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki dla wszystkich ocenianych produktów oraz cen jednostkowych dla dwóch partii produktów, w sposób istotny naruszył interes konsumentów. Informacja o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie produktu przez konsumenta w sytuacji, gdy przedsiębiorca komunikuje obniżkę jego ceny. Powinna być ona prawidłowo uwidoczniona w miejscu sprzedaży, tak aby umożliwić konsumentom dokonanie oceny czy prezentowana obniżka jest w istocie opłacalna i tym samym dokonanie świadomego i korzystnego pod względem ekonomicznym wyboru. Organ drugiej instancji, uznał, że waga i skala naruszonych obowiązków była znaczna. Przedsiębiorca jest odpowiedzialny za brak uwidaczniania dla 7 produktów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności (na 7 partii objętych kontrolą, co stanowi 100 %) w miejscu sprzedaży detalicznej obok informacji o obniżonej cenie, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, co narusza przepisy art. 4 ust.4 ustawy o cenach. Przepisy te zostały

ustanowione i nałożone na przedsiębiorców w celu przekazywania konsumentom pełnych i niebudzących wątpliwości informacji o obniżce cen towarów i usług.

Jednocześnie należy wskazać, że brak informacji o cenach jednostkowych dla 2 ocenionych produktów narusza interes konsumentów w zakresie ich prawa do rzetelnej informacji, a dodatkowo stanowi zagrożenie dla interesów majątkowych konsumentów. Funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównanie cen produktów podobnych w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Stąd też, oprócz ceny za produkt, w miejscu sprzedaży detalicznej musi być również uwidoczniona cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów w danym sklepie, ale także mogą faktycznie przekonać się, czy podana cena jednostkowa (np. za litr) jest niska czy wysoka i podjąć decyzję o zakupie w innym sklepie.

Organ drugiej instancji zwraca uwagę, że to strona przyczyniła się do powstania naruszenia, bo uwidocznienie cen jednostkowych czy informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, jest działaniem całkowicie zależnym od strony. A zatem mając na uwadze powyższe należy uznać, podobnie jak organ pierwszej instancji, że charakter i waga naruszenia tych obowiązków były istotne z punktu widzenia konsumentów.

Łódzki Wojewódzki Inspektor IH, analizując dotychczasową działalność przedsiębiorcy, wskazał, na podstawie zgromadzonej przez organ dokumentacji, że strona w okresie ostatnich 12 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o cenach.

Oceniając wielkość obrotów i przychodu organ pierwszej instancji uwzględnił przekazaną przez stronę informację na temat wielkości obrotu i przychodu osiągniętego za rok 2022.

Natomiast odnosząc się do ostatniej przesłanki, Łódzki WIIH właściwie wskazał, że powyższa przesłanka nie ma zastosowania, ponieważ przeprowadzona kontrola nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o charakterze transgranicznym prowadzonej przez przedsiębiorcę.

Prezes UOKiK podkreśla, że przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej należy kierować się przesłankami, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, a które zostały omówione powyżej. Natomiast przesłanki wskazane w odwołaniu dot. np. złej sytuacji w branży mięsnej, wzrostu płac pracowników czy konkurencji, nie zostały zawarte w ustawowych kryteriach wymiaru kary, a zatem nie mają wpływu na wysokość kary administracyjnej. Organ drugiej instancji stwierdza, że bez wątpienia, wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 15 procent maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 2 produktów i informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, dla których została ogłoszona obniżka cen, dla wszystkich ocenianych produktów w tym zakresie.

Prezes UOKiK, przeanalizował również kryteria do odstąpienia od wymierzenia kary w ramach instytucji przewidzianej w art. 189f Kpa.

Po dokonanej analizie nie znalazł jednak podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. O mało znaczącej wadze naruszenia w przypadku przepisów ustawy o informowaniu o cenach można byłoby mówić w przypadku gdyby wymagane prawem informacje przedstawiono w sposób niepełny, niekompletny. Natomiast, z całą pewnością należy stwierdzić, że nie dotyczy to sytuacji, w której konsumenci z uwagi na zupełny brak informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, w przypadku towarów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, czy brak ceny jednostkowej zostali pozbawieni istotnych z punktu widzenia konsumenta informacji. Stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą

Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W przedmiotowej sprawie, jak zostało udokumentowane w protokole kontroli strona podjęła środki naprawcze w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i poprawiła etykiety cenowe zakwestionowanych produktów.

Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację cenową. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Jak już wskazano wcześniej wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miały na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen, a także stworzenie identycznych warunków dla podmiotów prowadzących działalności gospodarczą.

Wprawdzie strona zaprzestała naruszenia prawa i usunęła stwierdzone nieprawidłowości, to mając na uwadze ich charakter i ilość stwierdzonych nieprawidłowości (zakwestionowano 100 proc. poddanych ocenie produktów) organ uznał, że waga naruszenia prawa jest w tym przypadku istotna, co znalazło odzwierciedlenie w ocenie kryterium stopnia naruszenia obowiązków.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy

Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Łódzki WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Łódzkiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem dla 100% skontrolowanych produktów o obniżonej cenie nie uwidoczniała informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki (wartość liczbowa i objaśnienie tej ceny) dla towarów, które mają krótki termin przydatności dla 7 rodzajów wyrobów oraz cen jednostkowych dla 2 rodzajów wyrobów w opakowaniach jednostkowych, oferowanych do sprzedaży według jednostki masy. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ cena jednostkowa oraz informacja o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, musi być uwidoczniiona przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

Podsumowując Prezes UOKiK podkreśla, że niezrealizowanie obowiązków wskazanych w ustawie o cenach zgodnie z jej art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zatem stwierdzenie - udowodnienie braku informacji w zakresie cen - jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Powyższa ustawa nie przewiduje przy tym możliwości badania przez organy Inspekcji istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L z 1998 r. Nr 80) nakazuje, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszaająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012 r., II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszaająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami cenowymi, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa.

Art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes UOKiK uznaje, iż przedstawione przez stronę postępowania argumenty nie mają wpływu na rozstrzygnięcie i stwierdza, Łódzki WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji.

Nałożona kara pieniężna w wysokości 3 000 zł, nie została wymierzona w maksymalnej wysokości, lecz w kwocie stanowiącej 15% maksymalnej kwoty, tj. 20 000 zł przewidzianej ustawowo. Wymierzona kara spełni jednak w sposób właściwy funkcje dyscyplinujące

i represyjne, a także prewencyjne tak aby nie dochodziło do naruszania prawa w przyszłości i jest adekwatnym środkiem reakcji administracyjno-prawnej na ujawnione naruszenie prawa.

Niezależnie od powyższego organ drugiej instancji informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony wskazana w piśmie z 14 marca 2024 r. może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Organ drugiej instancji nie ma podstaw do obniżenia wysokości z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym przez Łódzkiego WIIH wymiarze.

W związku z powyższym Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Niniejsze uprawnienie przysługuje stronie po tym, jak decyzja w niniejszej sprawie stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, PL. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]
- 2) Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 3) a/a